

COMUNICAT DE PRESĂ

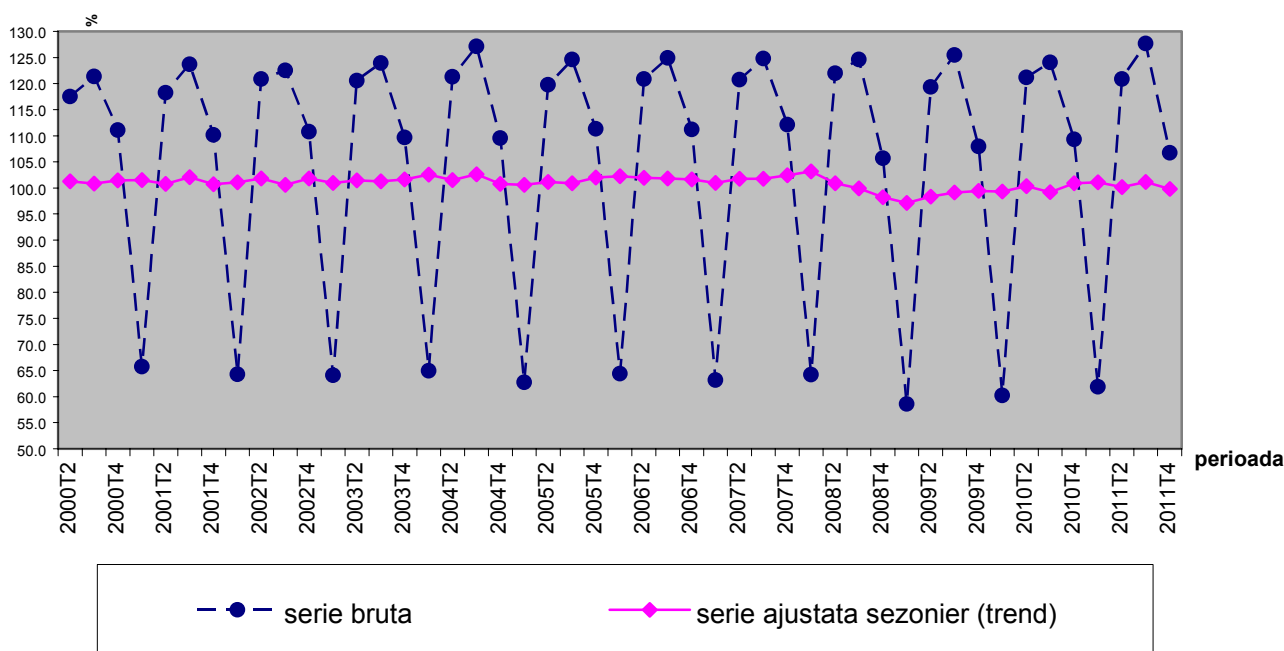
Nr. 51 din 6 martie 2012

Produsul intern brut în trimestrul IV și anul 2011

Serie ajustată sezonier

Produsul Intern Brut - date ajustate sezonier - estimat pentru trimestrul IV 2011 a fost de 148882,2 milioane lei prețuri curente, în scădere – în termeni reali – cu 0,2% față de trimestrul III 2011.

PIB - % față de trimestrul precedent

Serie brută

Produsul Intern Brut estimat pentru trimestrul IV 2011 a fost de 183943,2 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 1,9% față de trimestrul IV 2010.

Construcțiile au fost ramura care a înregistrat una dintre cele mai mari creșteri a volumului de activitate cu 5,7%, urmată de agricultură, silvicultură și pescuit (+3,1%) și de industrie (+2,0%). Creșteri ușoare ale volumului de activitate s-au mai înregistrat în activitățile de informații și comunicații (+1,7%), activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport (1,3%) urmată de comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (+0,9%) și în tranzacțiile imobiliare

(+0,4%). Pe ansamblul economiei, cea mai mare majorare au înregistrat-o activitățile de spectacole, culturale și recreative; reparațiile de produse de uz casnic și alte servicii (11,1%).

Reducerea volumului de activitate s-a înregistrat în administrație publică și apărare; învățământ; sănătate (-3,1%) precum și în activitățile de intermediere financiară și asigurări (-0,8%) .

Din punctul de vedere al utilizării Produsului Intern Brut, în trimestrul IV 2011 cererea internă a crescut cu 2,5 procente, comparativ cu același trimestru din anul 2010. Consumul final total s-a majorat cu 1,4%, ca urmare a creșterii volumului cheltuielilor pentru consumul final al gospodăriilor populației cu 2,8%. Cheltuiala pentru consum final a administrațiilor publice s-a redus cu 3,9 procente.

Formarea brută de capital fix a înregistrat o creștere cu 10,3 puncte procentuale.

Un efect negativ asupra PIB l-a avut, în continuare, evoluția exportului net ca urmare a creșterii mai accentuate a volumului importurilor de bunuri și servicii (+5,4%) comparativ cu cea a volumului exporturilor (+4,0%).

Produsul Intern Brut estimat pentru anul 2011 a fost de 578551,9 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 2,5% față de anul 2010.

Creșterea a fost determinată, în mod semnificativ, de majorarea volumului de activitate și, în consecință, a valorii adăugate brute din agricultură, silvicultură și pescuit (+11,3%), industrie (+5,0%) și activitățile de spectacole, culturale și recreative; reparațiile de produse de uz casnic și alte servicii (4,8%). Creșteri relativ mai reduse ale volumului de activitate s-au înregistrat în construcții (+2,7%) urmate de comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (+1,2%).

Din punctul de vedere al utilizării Produsului Intern Brut, în anul 2011 cererea internă a crescut cu 3,1 procente, comparativ cu anul 2010. Reducerea cheltuielii pentru consum final a administrațiilor publice (-3,5%) a fost compensată de majorarea cheltuielii pentru consum final a gospodăriilor populației (+1,4%) astfel încât consumul final total s-a menținut aproximativ constant în anul 2011, comparativ cu anul precedent.

Formarea brută de capital fix a înregistrat o creștere cu 6,3 puncte procentuale.

Precizări metodologice

IMPORTANT !

Ca urmare a implementării CAEN rev.2 în conturile naționale începând cu anul 2008 nu a mai fost posibilă calcularea valorii adăugate brute pe ramuri de activitate în prețuri medii 2000 și nici ajustarea sezonieră a acestora. Institutul Național de Statistică a demarat procesul de revizuire a datelor din conturile naționale pentru perioada 1995-2007 conform CAEN rev.2. Revizuirea vizează conturile anuale, regionale și trimestriale. După încheierea acestui proces se vor putea recalcula atât seriile în bază fixă (anul 2000) cât și seriile ajustate sezonier.

Produsul intern brut trimestrial la preț de piață (PIBT), principalul agregat macroeconomic al contabilității naționale, reprezintă rezultatul final al activității de producție al unităților productive rezidente, în decursul unei perioade, respectiv un trimestru. Produsul intern brut trimestrial la preț de piață se estimează prin două metode:

a) metoda de producție:

$$\text{PIBT} = \text{VAB} + \text{IP} - \text{SP},$$

unde:

VAB = valoarea adăugată brută la preț de bază;

IP = impozitele pe produs;

SP = subvențiile pe produs

b) metoda cheltuielilor:

$$\text{PIBT} = \text{CF} + \text{FBC} + \text{E} - \text{I},$$

unde:

CF = consumul final efectiv;

FBC = formarea brută de capital;

E = exportul de bunuri și servicii;

I = importul de bunuri și servicii.

Principalele surse de date utilizate pentru estimarea produsului intern brut trimestrial:

- **surse statistice:** anchete infra-anuale privind producția industrială, de construcții, servicii, comerț; contul de producție al agriculturii; anchete infra-anuale privind câștigurile salariale și efectivul de salariați;
- **surse financiar-contabile:** bilanțuri contabile ale instituțiilor financiare;
- **surse administrative:** execuția bugetului de stat și a bugetelor locale, precum și a bugetului asigurărilor sociale de stat; balanța de plăți.

Produsul intern brut trimestrial se estimează în prețuri curente, în prețurile perioadei corespunzătoare din anul precedent și în prețuri medii ale anului 2000. Estimările în prețurile medii ale anului 2000 se calculează prin înlănțuirea indicilor de volum.

Pe lângă estimările brute ale Produsului intern brut trimestrial, începând cu anul 2009, se calculează și estimări ajustate sezonier prin metoda regresivă, metodă recomandată de regulamentele europene.

Ajustarea sezonieră are drept scop eliminarea efectelor sezoniere din cadrul seriei de date pentru a se evidenția evoluția economică reală din perioade consecutive¹⁾.

Pentru ajustarea seriilor principalelor agregate pe baza cărora se estimează PIB prin metoda de producție și metoda cheltuielilor, se utilizează pachetul de programe DEMETRA (metoda TRAMO/SEATS). Acesta realizează estimarea efectului sezonier (evenimente care se întâmplă în același moment, cu aceeași magnitudine și direcție în fiecare an, cum ar fi: anotimpuri, vacanțe, etc., a numărului de zile lucrătoare diferit de la o lună la alta și efectului calendarului (Paștele ortodox, an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme (schimbări de nivel ocazionale, tranzitorii sau permanente) și interpolarea valorilor lipsă.

Conturile naționale trimestriale din România prezintă, în general, o puternică sezonabilitate, zilele lucrătoare și calendarul neavând efect semnificativ. Din acest considerent nu este necesară aplicarea de metode de ajustare pentru aceste două componente.

Seria ajustată sezonier s-a obținut prin eliminarea din seria brută a efectului sezonier, cu ajutorul unor coeficienți de corecție, stabiliți în funcție de modelul de regresie folosit (aditiv sau multiplicativ). Modelul aditiv sau multiplicativ folosit pentru regresie este identificat automat de programul Demetra în funcție de natura seriilor supuse ajustării.

¹ PIB - serie ajustată sezonier, este utilizat în compararea trimestrului de referință cu trimestrul anterior, în timp ce PIB – serie brută se utilizează, preponderent, în compararea cu perioada corespunzătoare din anul anterior. De asemenea, în accepțiunea Eurostat, intrarea/ieșirea din/in recesiune economică este apreciată prin prisma evoluției PIB – serie ajustată sezonier, pe baza scăderii sau creșterii înregistrate în două trimestre consecutive.

PIB-ul ajustat sezonier se obține prin metoda directă, ceea ce conduce la apariția unei discrepante statistice între PIB și suma componentelor sale ajustate sezonier în mod independent.

Stabilirea modelelor de regresie folosite pentru fiecare serie se face la începutul fiecărui an și implică recalcularea seriilor ajustate calculate în anul precedent (recalculare datorată modificării modelelor adoptate, numărului de regresori folosiți și numărului de observații disponibile). Introducerea valorilor pentru un nou trimestru conduce, de asemenea, la recalcularea serilor ajustate, cu diferențe mai importante atunci când seriile își modifică tendința. Revizuirea regulată a seriilor brute de date din conturi naționale, implică și revizuirea seriilor ajustate sezonier.

Datele privind PIB trimestrial – serie brută și ajustată sezonier – pentru perioada T1 2000 – T4 2011 sunt publicate pe site-ul INS: www.insse.ro.

Produsul intern brut pentru trimestrul I 2012 – estimări “semnal” va fi publicat prin comunicat de presă, conform calendarului de pe site-ul INS, în data de 15 mai 2012.

Date comparative cu celelalte State Membre ale Uniunii Europene se pot obține din Comunicatul de presă al Eurostat care va fi publicat pe data de 6 martie 2012 și care poate fi consultat la adresa: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>.

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN TRIMESTRUL IV 2011

- serie brută -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum - în % față de trimestrul IV 2010 -	Indici de preț - în % față de trimestrul IV 2010 -
Agricultură, silvicultură și pescuit	11060,9	103,1	107,0
Industrie	42110,5	102,0	107,1
Construcții	22258,4	105,7	106,5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	35400,3	100,9	105,7
Informații și comunicații	5970,1	101,7	102,0
Intermedieri financiare și asigurări	3575,1	99,2	101,5
Tranzacții imobiliare	10182,5	100,4	100,7
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	11372,4	101,3	103,1
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	16951,2	96,9	104,4
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	4015,6	111,1	105,5
Valoarea adăugată brută – total	162897,0	101,7	105,4
Impozite nete pe produs ¹⁾	21046,2	104,5	151,7
Produs Intern Brut	183943,2	101,9	109,2
Consum final efectiv	136312,7	101,4	104,2
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	125573,3	101,8	104,6
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	107793,8	102,8	105,0
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	3957,2	100,3	105,3
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	13822,3	95,6	101,2
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	10739,4	96,8	100,0
Formarea brută de capital	55617,5	105,8	122,5
din care:			
Formarea brută de capital fix	46821,4	110,3	106,4
Exportul net de bunuri și servicii	-7987,0	-	-
Export de bunuri și servicii	58811,0	104,0	107,5
Import de bunuri și servicii	66798,0	105,4	107,0

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeurii menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN TRIMESTRUL IV 2011

- serie ajustată sezonier -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum - în % față de trimestrul III 2011 -	Indici de preț - în % față de trimestrul III 2011 -
Valoarea adăugată brută – total	129346,2	99,6	101,6
Impozite nete pe produs ¹⁾	19497,2	99,1	118,9
Discrepanță statistică	38,8	-	-
Produs Intern Brut	148882,2	99,8	102,6
Consum final efectiv	112795,9	100,6	99,5
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	104161,0	100,8	99,8
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	90686,8	100,8	99,8
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	1761,4	101,3	99,2
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	11712,8	101,7	99,3
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	8634,9	95,6	97,9
Formarea brută de capital	43815,2	93,5	113,2
din care:			
Formarea brută de capital fix	36677,2	101,8	100,6
Exportul net de bunuri și servicii	-4995,2	-	-
Export de bunuri și servicii	58025,4	100,2	104,1
Import de bunuri și servicii	63020,6	98,4	99,7
Discrepanță statistică	-2733,7	-	-

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI ÎN ANUL 2011

- serie brută -

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum - în % față de anul 2010 -	Indici de preț - în % față de anul 2010 -
Agricultură, silvicultură și pescuit	37837,7	111,3	108,3
Industrie	152062,9	105,0	107,5
Construcții	56744,5	102,7	106,1
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	109665,7	101,2	106,2
Informații și comunicații	19819,6	97,8	102,0
Intermedieri financiare și asigurări	11760,3	98,9	102,2
Tranzacții imobiliare	36237,5	99,7	101,6
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	22515,0	100,8	104,1
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	51388,5	97,3	100,6
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	11319,0	104,8	104,0
Valoarea adăugată brută – total	509350,7	102,4	105,4
Impozite nete pe produs ¹⁾	69201,2	102,7	133,0
Produs Intern Brut	578551,9	102,5	108,1
Consum final efectiv	441657,1	100,3	104,9
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	405259,7	100,7	105,2
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	351206,0	101,4	105,8
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	7207,0	99,1	106,5
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	46846,7	96,4	101,0
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	36397,4	96,6	100,9
Formarea brută de capital	166675,7	111,9	114,8
din care:			
Formarea brută de capital fix	142093,5	106,3	106,7
Exportul net de bunuri și servicii	-29780,9	-	-
Export de bunuri și servicii	221842,1	109,9	108,8
Import de bunuri și servicii	251623,0	110,5	107,1

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).